

In Zutphen hing een zwerm

Op de laatste dag in mei wilde het opstaan slecht lukken. De dag ervoor hadden de bijen m'n rug zwaar belast. Het scheppen van een zwerm, het doppen breken, het afnemen van honing, het slingeren en terugplaatsen van ramen in de kasten hadden mijn lendewervels doen protesteren.

Toen rinkelde de telefoon. Een kennisje belde mij op, vanuit haar boekwinkeltje in Zutphen ...

'Frans, Frans, wat een geluk dat je thuis bent. Hé, moet je horen. Er hangt een zwerm in de kloostertuin van het Stedelijk Museum. Hij hangt aan dezelfde boom als twee jaar geleden! Toen heb je die ook geschept. Weet je nog Frans? Wil je deze ook komen scheppen?'

Ik deed wat moeilijk. 'O..., ja, een zwerm!' (ik had immers al acht volken thuis staan). 'Ik moet nog wel veel doen,' probeerde ik nog. Maar zij ratelde door.

'Wat fijn Frans dat je vandaag niet naar school hoeft.' 'Ik hoef nooit meer naar school!' zei ik naar waarheid. 'O nee..., nou dan heb je vast wel even tijd voor die zwerm, hè Frans.'

Zuchtend zocht ik m'n spullen bij elkaar. Korf, juten lap, steen, kap en snoeischaar. Ik stapte in de auto. Ik mocht toch eigenlijk niet klagen. Ik was immers vrij man; na dertig dienstjaren.

Het was die dag prachtig weer en de torens van Zutphen priemden scherp afgelijnd in een stralend blauwe lucht. Door één van de twee toegangspoortjes stapte ik de eeuwenoude kloostertuin van het museum binnen. Het was er onwezenlijk stil. Haagjes van geurende buxus sneden de tuin in geometrische figuren. In de kruin van een meidoornboom hing de zwerm. Ik legde mijn imkersuitrusting, als claim op de zwerm, onder de boom en ging op zoek naar een trap. Mijn kennisje zou er vast wel een voor mij hebben. Haar boekwinkeltje was een snoepje voor de liefhebber. Muren van verstilling om je heen.

Een wat gezette, blozende man met onschuldige ogen achter ronde brillleglazen, vroeg mij op gedempte toon wat ik wenste. Een trapje meneer. Een trap om een bijenzwerm te kunnen bereiken.

De juffrouw van de winkeladministratie keek mij dromerig aan. Eindelijk zag ze dan een echte imker. Zo'n mannetje uit het bos met als enige luxe, een piepende kruiwagen. De trap van de boekwinkel voelde aan als nieuw. Ze was nog zonder krasjes of verfspetters. De zwerm liet zich gewillig in de korf vegen. Ik keek op mijn horloge. Na een kwartier zou er

'gestertseld' moeten worden, als ik de koningin had meeverhuisd. Ik had nu even niets te doen. Dat bezorgt een vreemd gevoel aan een 'altijd maar nuttig willen wezend' baasje. Met mijn handen op de rug slenterde ik door de kloostertuin en las de opschriften. Mijn tijd klok draaide eeuwen terug... Een bronzen Mariaklok uit de 14e eeuw stond in een hoekje, geketend aan een muur. Een miniatuurbrug over de Berkel stond, zo maar, tussen de tuinkruiden. Een stenen kruis in de aarde vermeldde dat Johan van Noordinck in 1536 verdrongen was in de IJssel en een grenssteen uit 1766 scheidde Gelre van Munster.

Ik hoorde stemmen opklinken uit het dormitorium van het Dominicaner klooster uit de 14e eeuw. Ik dacht jonge monniken te horen die de slaapzaal weer op orde brachten. Het bleken kinderen te zijn uit de twintigste eeuw die het museum bezochten.

'Hé meneer, u was hier twee jaar geleden ook al hè.' De man die mij aansprak, woonde aan de kloostertuin. Hij was het, die de zwerm gemeld had aan mijn winkelkennisje. Wij praatten weer over bijen; net als twee jaar geleden.

Wat later stelde een ietwat antroposofische figuur op een vouwfiets, mij vele vragen en was verrukt over mijn antwoorden. Hij deed me denken aan een pelgrim op weg naar het Goetheanum in Dornach, doch deze pelgrim moest de trein van 11.50 naar Deventer nog zien te halen. Na een half uur doekte ik de zwerm op. De juffrouw van de administratie nam de trap weer van mij over en ik bespeurde een hunkering naar het landleven in haar ogen.

In de auto zette ik de radio aan. Ik hoorde een vesper van Monteverdi uit 1643 opklinken. De sonore zangstemmen hielden mij nog lang gevangen in een Middeleeuwse sfeer. De boomzuilen van de Joppelaan leken mij pilaren toe van een kathedraal.

Thuisgekomen zette ik de zwerm in mijn kleine kapelletje...! Een vrolijke stem riep mij terug in de werkelijkheid. 'Buurman, ik geloof dat er een zwerm in de boom hangt!'

Frans van Tongeren, Joppe